

KAMER VOOR HET NOTARIAAT

Beslissing in de zaak onder nummer van: AL/2015/120

KAMER VOOR HET NOTARIAAT IN HET RESSORT ARNHEM-LEEUWARDEN

Kenmerk: AL/2015/120

Beslissing van de Kamer voor het notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden op de klacht van

[...],
wonende te [...],
klaagster,
gemachtigde: mr. M. Zwennes, advocaat te Amsterdam,

tegen

[...],
notaris te [...],
gemachtigde: mr. P. Wanders, advocaat te Amsterdam.

Partijen zullen verder als 'klaagster' en 'de notaris' worden aangeduid.

1. De procedure

Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het e-mailbericht met bijlagen van klaagster van 30 juli 2015;
- het e-mailbericht van de secretaris van de kamer voor het notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden van 4 augustus 2015;
- het e-mailbericht van klaagster van 5 augustus 2015;
- de brief met bijlagen van de gemachtigde van de notaris van 21 september 2015;
- de brief met bijlagen van de gemachtigde van klaagster van 23 oktober 2015;
- de mondelinge behandeling van de klacht op 4 november 2015, waarbij zijn verschenen klaagster, vergezeld door haar gemachtigde en de notaris, vergezeld door zijn gemachtigde.

2. De feiten

2.1 Gelet op hetgeen klaagster en de notaris over en weer hebben aangevoerd en op basis van de daarbij overgelegde stukken en de behandeling ter zitting, gaat de kamer uit van de volgende feiten.

2.2 Mevrouw [A] (hierna: moeder) is weduwe van de heer [B]. Uit hun huwelijk zijn vijf kinderen geboren: [C, D, E, F] en klaagster [...].
Moeder woont zelfstandig en is 88 jaar oud.

2.3 Op 20 juni 2014 is door [...], notaris te [...], een algemene volmacht van moeder aan klaagster en [C] gepasseerd. Deze volmacht bevatte een algemene schenkingsbepaling waarin moeder de gevolmachtigden de bevoegdheid geeft om namens haar giften te doen.

2.4 Omdat volgens deze gevolmachtigden hun vader zijn zoons in het verleden had bevoordeeld bij de aankopen van hun huizen, hebben zij ter compensatie van deze bevoordeling met behulp van de volmacht diverse schenkingen namens moeder aan zichzelf en aan hun zuster [E] gedaan. Hun broers zijn van deze schenkingen op de hoogte geraakt.

2.5 Broer [D] heeft de notaris in april 2015 benaderd voor wijziging van de bestaande volmacht. Op 11 mei 2015 heeft broer [D] een bespreking met de notaris gehad over de beoogde wijzigingen. Bij het opstellen van deze volmacht is de notaris op grond van mededelingen van broer [D] ervan uitgegaan dat alle kinderen het met een wijziging van de volmacht eens waren. De notaris heeft in zijn e-mailbericht van 13 mei 2015 een conceptvolmacht aan [D] gezonden met het verzoek te vernemen of moeder en alle kinderen akkoord zijn met de voorgestelde gewijzigde volmacht.

2.6 Op 15 mei 2015 heeft de notaris in aanwezigheid van [D] de nieuwe volmacht met moeder besproken en vervolgens de akte gepasseerd.

In de nieuwe volmacht zijn zuster [E] en broer [F] door moeder gevolmachtigd. Anders dan de oude volmacht van 20 juni 2014, bevat deze volmacht de benoeming van een toezichthouder, namelijk broer [D], een administratieplicht en een verplichting voor de gevolmachtigden om rekening en verantwoording af te leggen over de wijze waarop zij zich van hun taak hebben gekweten. Daarnaast is in de nieuwe volmacht een schenkingsclausule opgenomen, die inhoudt dat de gevolmachtigden bevoegd zijn om namens volmachtgever schenkingen te doen aan de kinderen van volmachtgever, mits ieder kind in gelijke mate als ieder van de andere kinderen wordt bevoordeeld. Hieraan is een verrekenbepaling toegevoegd om de ongelijke verdeling van giften die na het verlenen van de volmacht van 20 juni 2014 waren gedaan, te compenseren bij toekomstige giften.

2.7 Nadat klaagster en haar zuster [C] bij brief van 15 mei 2015 door de notaris op de hoogte waren gesteld van de herroeping van de volmacht van 20 juni 2014, heeft op verzoek van klaagster op 27 mei 2015 een bespreking plaatsgevonden tussen de notaris, klaagster, zuster [C] en moeder. In dit gesprek is de notaris meegedeeld dat [D] de nieuwe volmacht niet met de andere kinderen had besproken en dat de nieuwe volmacht niet overeenkomstig de wensen van moeder was.

2.8 Op 24 juni 2015 heeft de notaris, in aanwezigheid van oud-notaris en kandidaat-notaris [X], alleen met moeder een gesprek gevoerd.

2.9 Op 25 juni 2015 hebben de notaris en [X] een gesprek gevoerd met alle kinderen, buiten aanwezigheid van moeder.

2.10 Op 26 juni 2015 heeft de notaris samen met [X] nog een gesprek met moeder alleen gevoerd.

2.11 In zijn e-mailbericht van 10 juli 2015 heeft de notaris aan alle kinderen bericht dat [X] en hij in de met moeder gevoerde gesprekken hebben geconcludeerd dat moeder wilsbekwaam is en dat de volmacht van 15 mei 2015 overeenkomstig de wens van moeder ongewijzigd blijft. De notaris heeft hieraan toegevoegd dat moeder in het gesprek van 26 juni 2015 aan hem heeft aangegeven dat de eerder door haar geuite wens om [C] de volmacht terug te geven was ingegeven door de hoop dat het contact met [C] daardoor weer zou worden hersteld. Verder heeft de notaris meegedeeld dat moeder het niet eens was met de schenkingen die aan haar dochters zijn gedaan op basis van de volmacht van 20 juni 2014. De reden hiervoor is dat moeder de keuze van haar wijlen echtgenoot om niet alle kinderen financieel gelijk te behandelen respecteert, maar dat ze zelf geen financieel onderscheid tussen haar kinderen wil maken.

3. De klacht en het verweer

3.1 De klacht van klagster valt uiteen in zes klachtonderdelen.

Klachtonderdeel 1:

Klaagster verwijt de notaris dat hij onzorgvuldig heeft gehandeld door niet met moeder alleen te spreken over de nieuwe volmacht noch een concept van de akte naar moeder te zenden.

Verder had de notaris niet mogen afgaan op de mededeling van [D] dat alle kinderen akkoord waren met de wijziging. De notaris had zelf de kinderen hierover moeten benaderen.

Klachtonderdeel 2:

De notaris had het Stappenplan Beoordeling Wilsbekwaamheid moeten toepassen. Daarvoor was voldoende aanleiding, alleen al vanwege de hoge leeftijd van moeder, het feit dat het initiatief voor het verzoek tot dienstverlening was genomen door [D] en ook de instructie voor de inhoud van de gewijzigde volmacht door [D] is aangeleverd.

Klachtonderdeel 3:

De notaris heeft de wens van moeder om de volmacht aan klagster en haar zuster [C] terug te geven niet gerespecteerd.

Klachtonderdeel 4:

Klaagster verwijt de notaris dat hij doordat hij inmiddels partij is in het ontstane conflict een eigen belang heeft, waardoor hij niet meer de belangen van moeder kan behartigen.

Klachtonderdeel 5:

De notaris is naar de mening van klagster sterk bevooroordeeld.

Klachtonderdeel 6:

Tot slot verwijt klagster de notaris dat hij niet inhoudelijk heeft gereageerd op het verzoek van klagster in haar e-mailbericht van 7 juli 2015 om openheid van zaken te geven over de gesprekken die hij met moeder heeft gevoerd, terwijl moeder aan de notaris had aangegeven dat haar kinderen van deze gesprekken op de hoogte mochten worden gebracht.

3.2 De notaris heeft gemotiveerd verweer gevoerd. De kamer zal daarop hierna, voor zover het verweer van belang is voor de beoordeling, nader ingaan.

4. De beoordeling van de klacht

4.1 Ingevolge artikel 93 lid 1 van de Wet op het notarisambt (hierna: Wna) zijn notarissen aan het tuchtrecht onderworpen ter zake van handelen of nalaten in strijd met hetzij enige bij of krachtens deze wet gegeven bepaling, hetzij met de zorg die zij behoren te betrachten ten opzichte van degenen te wier behoeve zij optreden en ter zake van handelen of nalaten dat een behoorlijk notaris niet betaamt. De kamer dient derhalve te onderzoeken of de handelwijze van de notaris een verwijtbare gedraging in de zin van dit artikel oplevert.

Klachtonderdeel 1: volmachtgever niet alleen gesproken en afgegaan op mededeling van één van de kinderen

4.2 Voor zover klagster de notaris verwijt dat hij niet had mogen afgaan op de mededeling van [D] dat alle kinderen akkoord waren met de wijziging van de machtiging, treft dit klachtonderdeel geen doel aangezien voor het afgeven van de nieuwe volmacht geen voorwaarde was dat alle kinderen zich konden vinden in de wijziging. Het enige vereiste was dat de volmachtgever achter de inhoud van de af te geven volmacht stond. De notaris hoefde dan ook niet te controleren of de bewering van [D] dat alle kinderen het eens waren met de nieuwe volmacht juist was.

4.3 Voor zover klagster de notaris verwijt dat hij niet keer met moeder alleen heeft gesproken voordat de volmacht werd gewijzigd en de conceptakte naar [D] in plaats van naar moeder heeft gestuurd, stelt de kamer voorop dat de notaris er inderdaad beter aan had gedaan om de wijziging van de volmacht van moeder niet in aanwezigheid van haar zoon [D] te bespreken en de conceptakte naar het adres van moeder te zenden. De kamer is echter van oordeel dat om de navolgende redenen geen sprake van tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen.

De nieuwe volmacht was een logische verbetering ten opzichte van de vorige. De nieuwe volmacht bood moeder immers meer bescherming vanwege onder meer de benoeming van een toezichthouder, de verplichting om rekening en verantwoording af te leggen en een nader uitgewerkte schenkingsbepaling.

Verder is van belang dat, nadat de notaris was gebleken dat de mededelingen van [D] niet juist waren en bij hem twijfel ontstond over de wensen van moeder, de notaris alsnog tweemaal uitgebreid onder vier ogen met moeder heeft gesproken. Daarnaast heeft de notaris nog een gesprek gevoerd met alle kinderen buiten aanwezigheid van moeder. In de gesprekken met moeder bleek de notaris dat de nieuwe volmacht overeenkomstig de wensen van moeder was en derhalve niet teruggedraaid hoefde te worden.

De notaris heeft hiermee naar het oordeel van de kamer voldoende maatregelen genomen om zijn eerdere fout te herstellen.
Het eerste klachtonderdeel dient dan ook ongegrond te worden verklaard.

Klachtonderdeel 2: Stappenplan Beoordeling Wilsbekwaamheid niet toegepast

4.4 De notaris heeft in zijn verweer naar voren gebracht dat hij vanwege de hoge leeftijd van moeder uitgebreid en rustig alle wijzigingen in de nieuwe volmacht ten opzichte van de oude volmacht met moeder heeft doorgenomen en dat hij daarbij geen moment heeft getwijfeld aan haar wilsbekwaamheid. Ook in zijn twee gesprekken met moeder in juni 2015 heeft de notaris noch de bij de gesprekken aanwezige kandidaat-notaris enige twijfel gekregen over het vermogen van moeder om haar wil ten aanzien van de volmacht te bepalen.

4.5 De kamer neemt met de wet tot uitgangspunt dat een cliënt die handelingsbekwaam is, moet worden geacht zijn belangen te kunnen behartigen. Eerst indien aanleiding bestaat om daaraan te twifelen, dient volgens vaste rechtspraak van de Notariskamer van het Gerechtshof te Amsterdam een notaris de geestesgesteldheid van zijn cliënt nader te onderzoeken aan de hand van het Stappenplan Beoordeling Wilsbekwaamheid.

4.6 Naar het oordeel van de Kamer zijn door klaagster onvoldoende feiten en omstandigheden naar voren gebracht om tot de conclusie te komen dat de notaris had moeten twifelen aan de wilsbekwaamheid van moeder, waardoor hij het Stappenplan Beoordeling Wilsbekwaamheid had moeten toepassen. Bovendien heeft klaagster zelf in haar e-mailbericht van 24 juni 2015 aan de notaris aangegeven dat haar moeder wilsbekwaam was.

Het tweede klachtonderdeel treft derhalve geen doel.

Klachtonderdeel 3: wens van moeder niet gerespecteerd

4.7 De notaris heeft in zijn verweer nadrukkelijk ontkend dat moeder wilde dat klaagster en [C] opnieuw gevolmachtigd zouden worden. Tijdens de besprekingen die de notaris met moeder onder vier ogen heeft gevoerd, heeft moeder volgens de notaris aangegeven dat zij de nieuwe volmacht begreep en dat zij nog steeds akkoord was met de inhoud daarvan.

4.8 Gelet op het verweer van de notaris, is voor de kamer niet komen vast te staan dat de notaris de wens van moeder inzake haar volmacht niet heeft gerespecteerd.
Het derde klachtonderdeel treft dan ook geen doel.

Klachtonderdeel 4: eigen belang van notaris

4.9 Door klaagster zijn geen feiten gesteld en evenmin zijn de kamer feiten gebleken die duiden op een eigen belang van de notaris waardoor hij de belangen van moeder niet zou hebben kunnen behartigen.
Het vierde klachtonderdeel is derhalve tevergeefs voorgesteld.

Klachtonderdeel 5: notaris bevooroordeeld

4.10 De kamer is niet gebleken van feiten of omstandigheden die haar doen twijfelen aan de onpartijdigheid van de notaris.
Het vijfde klachtonderdeel zal daarom ongegrond worden verklaard.

Klachtonderdeel 6: geen openheid van zaken

4.11 De klacht dat de notaris aan klaagster, ondanks haar verzoek daartoe in haar e-mailbericht van 7 juli 2015, geen openheid van zaken heeft gegeven over zijn gesprekken met moeder mist feitelijke grondslag, nu de notaris verslag heeft gedaan van zijn gesprekken met moeder in zijn e-mailbericht aan de kinderen van 10 juli 2015.
Het zesde klachtonderdeel dient om die reden ongegrond te worden verklaard.

5. De beslissing

De Kamer voor het notariaat

verklaart de klacht ongegrond.

Deze beslissing is gegeven door mr. M.L.J.C. van Emden-Geenen, voorzitter, mrs. I.C.J.I.M. van Dorp, F.L.M. van de Graaff, A.W. Drijver en F. Drost, leden en in tegenwoordigheid van mr. W.E. Markus-Burger, secretaris, in het openbaar uitgesproken door mr. D. Vergunst, voorzitter, op 14 december 2015.

De secretaris

De voorzitter
